

Příštím generálním tajemníkem NATO bude Nizozemec Mark Rutte

- editor007 | 21. června 2024

NATO: Příštím generálním tajemníkem NATO bude dosluhující nizozemský premiér Mark Rutte. Definitivně to potvrdilo stažení kandidatury rumunského prezidenta Klause Iohannise. K formálnímu potvrzení by mělo dojít v nadcházejících dnech a úřad pak Rutte od stávajícího generálního tajemníka Jense Stoltenberga převezme 1. října.

Sedmapadesátiletý Rutte je silným podporovatelem Ukrajiny a po oznámení své kandidatury rychle získal podporu klíčových členů NATO, jako jsou USA, Velká Británie, Francie a Německo.

Ačkoli patří ke kritikům ruského prezidenta Vladimira Putina, je vůči němu zdánlivě méně vyhraněný než možní kandidáti ze střední nebo východní Evropy, což vedlo k tomu, že byl od začátku téměř jednohlasnou volbou, uvádí deník The Guardian.

V cestě mu tak stálo už jen zpočátku zdráhavé Turecko a opozice Maďarska a Slovenska. Mezi Ruttem a maďarským premiérem Viktorem Orbánem panuje dlouhodobě napětí kvůli otázkám standardů demokracie v Maďarsku a výdajů Evropské unie. Kvůli maďarské legislativě proti LBTQ+ komunitě Rutte jednou uvedl, že tato země „už nemá v Evropské unii, co pohledávat“.

Orbán mu však svou podporu nakonec na začátku tohoto týdne přislíbil. Rutte jej totiž ujistil, že na Ukrajinu nebudou posláni maďarští vojáci ani maďarské peníze. Krátce nato pak Rutteho podpořilo i Slovensko.

Jeho protikandidát Iohannis pak ve čtvrtek oznámil stažení své kandidatury a tím je o Rutteho jmenování rozhodnuto. Zároveň oznámil i to, že Rumunsko napadené Ukrajině dodá dva ze svých systémů protivzdušné obrany Patriot pod podmínkou, že je jeho spojenci nahradí podobným systémem.

Kritik Putina

Pod Rutteho dohledem poskytla nizozemská vláda Ukrajině vojenskou podporu v hodnotě 2,63 miliardy eur (65,5 miliardy korun) a další dvě miliardy přislíbila pro rok 2024. Také apeloval na ostatní spojence, aby Kyjevu poskytli stíhačky F-16. „Ukrajina musí tuto bitvu vyhrát. Pro její bezpečí i to naše,“ řekl.

Ruského prezidenta krátce po zahájení invaze na Ukrajinu nazval „chladnokrevným, brutálním a bezlístostným“. Vztahy Nizozemska a Ruska byly velmi negativně ovlivněny už sestřelením letu MH17 společnosti Malaysia Airlines nad územím Ukrajiny v roce 2014. Mezi 298 mrtvými bylo 196 Nizozemců.

Teflonový Mark

Otěže NATO Rutte převezme po 14 letech v roli nizozemského ministra a 18 letech v čele Lidové strany pro svobodu a demokracii. Kvůli své schopnosti vyhýbat se pošpinění skandály dostal v Nizozemsku přezdívku „Teflonový Mark“. Tamní voliči si jej dle Guardianu oblíbili hlavně proto, že říká věci na rovinu a nebere si servítky.

I během svého úřadování chodil jednou týdně na střední školu učit sociální vědy. „Možná to teď budu

dělat párkrát týdně,“ řekl loni v červenci, když oznámil že se nehodlá ucházet o znovuzvolení poté, co se jeho vládní koalice rozpadla kvůli sporům o imigrační politiku.

Rutte je také známý tím, že do práce jezdí na kole a žije ve stejné části Haagu, v níž vyrostl, a to v domě, který si koupil s kamarády ještě jako student. Nizozemským internetovým prostorem též jednu dobu kolovalo virální video, na němž trvá na tom, že po sobě uklidí rozlité šálek kávy a uklízeči mu u toho tleskají.

Trumpův krotitel

Rutte si vysloužil ještě jednu přezdívku a tou je „Trumpův krotitel“. Byl totiž jedním z velmi malého množství zahraničních politiků, kteří dokázali někdejšího amerického prezidenta usměrňovat. V roce 2018 údajně zachránil celý summit NATO, když jej přiměl přistoupit na návrh výdajů na obranu. Právě teď NATO čelí možnosti, že se Trump v lednu po volební výhře do Bílého domu vrátí.

Když se Rutteho v únoru na Mnichovské bezpečnostní konferenci ptali, jak by Trumpovo znovuzvolení ovlivnilo současnou geopolitickou situaci, řekl prostě, že Evropa „musí tancovat s tím, kdo je na parketu“. „Všechno tohle fňukání a vzlykání kvůli Trumpovi - posledních pár dní to slyším pořád. Přestaňme s tím,“ dodal.

Na začátku svého působení v úřadu premiéra se díky mírnému euroskepticismu stal blízkým spojencem svého tehdejšího britského protějšku Davida Camerona, ale po sledování chaosu, který spustil Brexit, svou pozici přehodnotil.

Svým chováním pak údajně často rozčiloval někdejší německou kancléřku Angelu Merkelovou. Obzvláště když na jednání o rozpočtu EU dorazil s životopisem Fréderica Chopina a médiím to vysvětlil tak, že neví „co jiného by mohl celou noc dělat“.

[ZDROJ](#)